

คู่มือการติดตั้งและแนะนำการใช้ สื่อการสอน Physics Cyber Lab

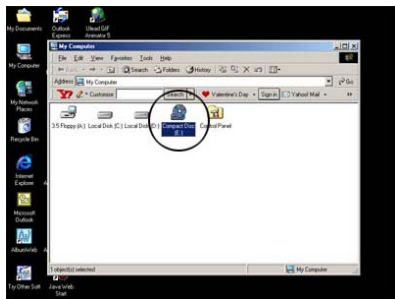

การติดตั้งและ การใช้สื่อการสอน Physics Cyber Lab

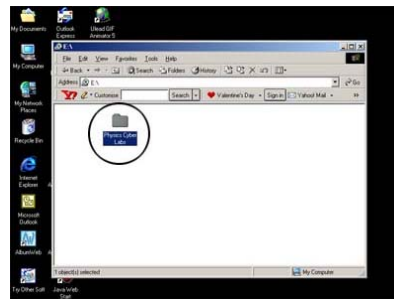
1. ใส่แผ่น Physics Cyber Lab CD-ROM ใน CD-ROM Drive
2. สามารถเข้าสู่โปรแกรมได้ดังนี้ คือ

Double Click ที่ Icon ชื่อ My Computer → Click ที่ CD-ROM Drive →

Click ที่ Folder ชื่อ Physics Cyber Lab → คลิกที่ไฟล์ชื่อ index → แสดงหน้าแรก

(1)

(2)

(4)

(3)

3. หน้าแรก จะพบเมนูจำนวน 5 เมนู คือ
  - เมนูที่ 1 เมนู “รายละเอียดโครงการ”
เกี่ยวกับข้อมูลการดำเนินงานของโครงการ
  - เมนูที่ 2 เมนู “คำแนะนำการใช้”
เกี่ยวกับข้อมูลการใช้และคำแนะนำต่าง ๆ
  - เมนูที่ 3 เมนู “สื่อการสอนฟิสิกส์”
เกี่ยวกับรายละเอียดสื่อการสอนฟิสิกส์ที่น่าสนใจ
  - เมนูที่ 4 เมนู “แผนการสอน”
เกี่ยวกับแผนการสอนวิชาฟิสิกส์
ประจำภาคเรียนที่ 1 และ 2
  - เมนูที่ 5 เมนู “คณะทำงาน”
เกี่ยวกับรายชื่อคณะทำงานของโครงการ

4. การ Download plugin

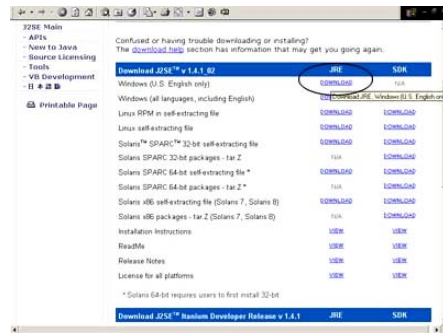
ในกรณีที่เครื่องยังไม่ได้ติดตั้งโปรแกรมและ plugin ต่างๆ ได้แก่ JAVA Plugin, Flash Player, Direct X เป็นต้น สามารถติดตั้งโปรแกรมดังกล่าว โดย Click เลือกที่เมนู “คำแนะนำการใช้” และปฏิบัติตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

4.1 * JAVA plugin

1. เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต แล้วเข้าไปที่ <http://java.sun.com/j2se/1.4.1/download.html> , คลิกเลือก Version ของ Java ที่ต้องการ Download และเลือก Platform ให้เข้าระบบปฏิบัติการของผู้ใช้
2. คลิกเลือก Download ในแถวของ JRE
3. คลิกที่ปุ่ม ACCEPT ทางด้านล่าง Webpage
4. คลิกที่ Download j2re-<Version>-<Platform>.. เพื่อทำการ Download

(1)

(2)

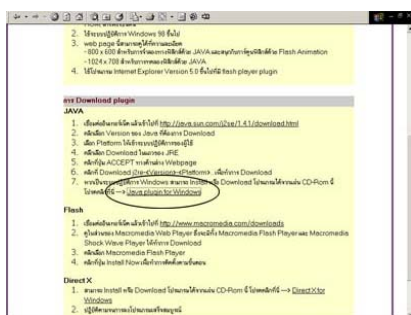
(4)

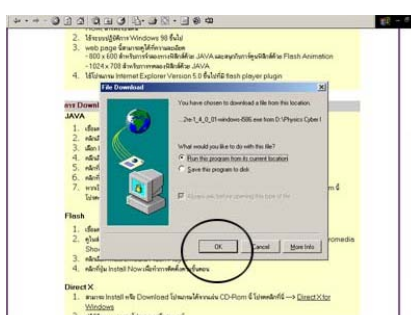
(3)

5. หากเป็นระบบปฏิบัติการ Windows สามารถ Install หรือ Download โปรแกรมได้จากแผ่น CD-Rom โดย Click ที่ ---> Java plugin for Windows

6. Click เลือกที่ “Run this program from its current location” แล้ว Click ที่ปุ่ม OK เพื่อทำการติดตั้งตามขั้นตอน

(5)

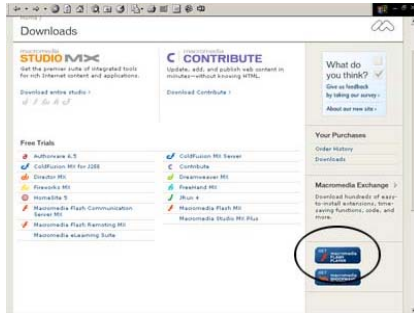

(6)

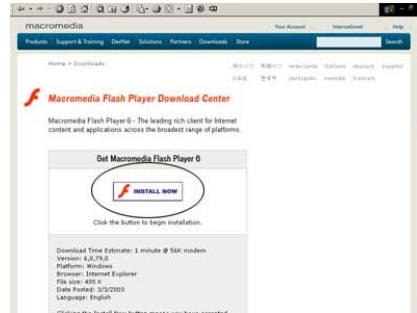

4.2 Flash Player plugin

1. เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต แล้วเข้าไปที่ <http://www.macromedia.com/downloads> และ Click ที่ไอคอน “Get Macromedia Flash Player”
2. คลิกที่ปุ่ม Install Now เพื่อทำการติดตั้งตามขั้นตอน

(1)

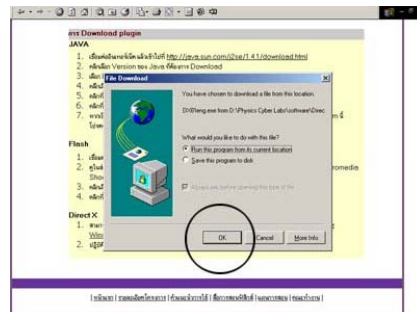
(2)

4.3 Direct X

1. สามารถ Install หรือ Download โปรแกรมได้จากแผ่น CD-Rom นี้ โดย Click ที่ ---> Direct X for Windows
2. Click เลือกที่ “Run this program from its current location” แล้ว Click ที่ปุ่ม OK เพื่อทำการติดตั้งตามขั้นตอน

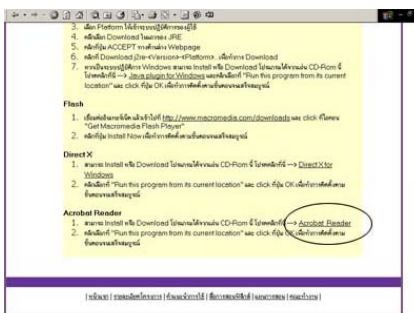
(1)

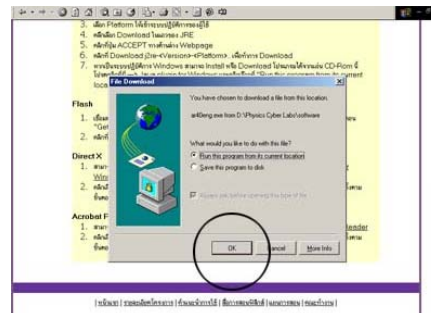
(2)

4.4 Acrobat Reader

1. สามารถ Install หรือ Download โปรแกรมได้จากแผ่น CD-Rom นี้ โดย Click ที่ ---> Acrobat Reader
2. Click เลือกที่ “Run this program from its current location” แล้ว Click ที่ปุ่ม OK เพื่อทำการติดตั้งตามขั้นตอน

(1)

(2)

5. สื่อการสอนฟิสิกส์ ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ

5.1 สื่อการสอนจากโครงการพัฒนาสื่อการสอน Physics Cyber Lab

เป็นสื่อการสอนที่จะช่วยให้นักเรียนได้ทดลองทำปฏิบัติการจากแบบจำลอง ทำให้มองเห็นภาพว่าปฏิบัติการฟิสิกส์เป็นอย่างไร นักเรียนควรได้ฝึกทำอะไรและเห็นอะไรบ้าง นอกเหนือจากสูตร ตัวเลขหรือสมการที่มีในทฤษฎีแบบจำลองฟิสิกส์เชิงปฏิบัติการที่สร้างขึ้นมาเรียกว่า Virtual Lab ซึ่งจะเลียนแบบปฏิบัติการจริงในทุกขั้นตอน คือมีการให้นักเรียนได้ลงมือด้วยตนเอง ทั้งการออกแบบ สังเกต อ่านค่า เขียนตาราง เขียนกราฟ คำนวณ วิเคราะห์และรายงานผลเหมือนที่ต้องทำจริงในห้องปฏิบัติการทุกประการ นอกจากนี้ สื่อการสอน Physics Cyber Lab ยังได้มีการรวบรวมสื่อการสอนที่น่าสนใจเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาฟิสิกส์ที่มีเผยแพร่ผ่านทางอินเทอร์เน็ตมาเก็บไว้ เพื่อเป็นสื่อเสริมการเรียนรู้ให้แก่นักเรียน ซึ่งสิ่งต่างๆ เหล่านี้จะช่วยฝึกให้นักเรียนมีทักษะ ความชำนาญในหลายๆ ด้าน นอกจากนี้ ยังเป็นแหล่งข้อมูลที่เป็นประโยชน์กับครู-อาจารย์ ผู้สอนวิชาฟิสิกส์ของโรงเรียนต่างๆ อีกด้วย เนื้อหาในสื่อการเรียนการสอน "การทดลองฟิสิกส์ (Physics Cyber Lab) นี้ ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ

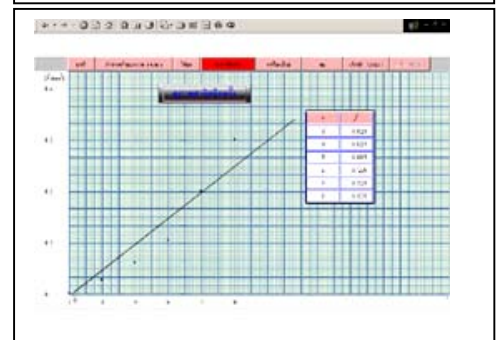
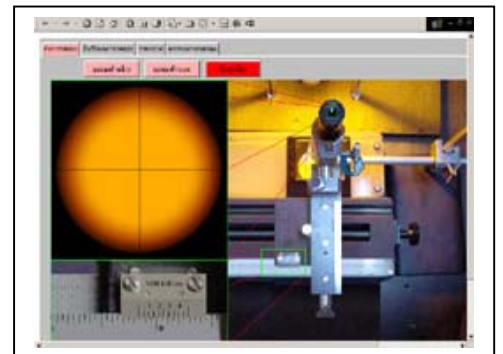
1. การทดลองฟิสิกส์ด้วย JAVA

เป็นสื่อที่สร้างและพัฒนาขึ้นเองจากภาษา Java ซึ่งจะมีลักษณะเป็นแบบจำลองการทดลองฟิสิกส์คล้ายๆ กับ flight simulator ที่ใช้ฝึกนักบินก่อนบินจริง virtual lab ทางฟิสิกส์นี้จะพยายามเลียนแบบของจริง ไม่ใช้การทดลองทางอุดมคติ จะฝึกฝนนักเรียนคุ้นเคยกับเครื่องมือ ขั้นตอนการทดลองและข้อควรระวังต่างๆ ก่อนเข้าปฏิบัติการจริง นักเรียนจะต้องลงมือวัด บันทึกข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการทดลอง เหมือนที่ทำในห้องปฏิบัติการจริง

Virtual lab ทางฟิสิกส์ที่สร้างขึ้นมี 3 เรื่อง คือ

1.1 วงแหวนของนิวตัน (Newton's Rings) เพื่อศึกษา

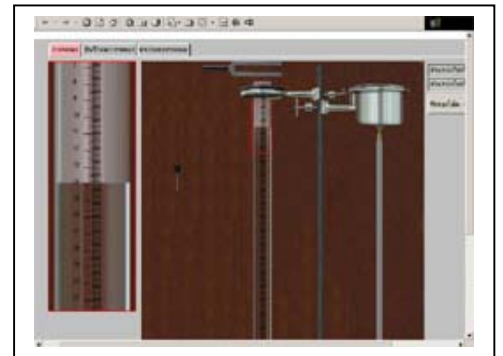
ปรากฏการณ์เลี้ยวเบนและแทรกสอดของแสง เมื่อแสงตกลงบนฟิล์มอากาศบางระหว่างผิวของเลนส์นูนและผิวของแผ่นแก้วราบ จะมีภาพการแทรกสอดของแสงเกิดขึ้นเป็นวงมืดและสว่างสลับกันไป เรียกว่า "วงแหวนของนิวตัน" นักเรียนจะได้ทำการทดลองใช้ traveling microscope วัดรัศมีของวงแหวนนิวตันแต่ละวง นำผลที่ได้มาเขียนกราฟโดยนักเรียนจะต้องลงมือกระทำจริงทั้งการจุดข้อมูลลงบนกราฟ ลากเส้นและหาความชัน แล้วคำนวณหารัศมีผิวโค้งของเลนส์นูนซึ่งเป็นผลสุดท้ายที่ต้องรายงาน จากนั้นจะมีการประเมินว่าขั้นตอนต่างๆ ที่ทำได้ผลที่ถูกต้องหรือไม่

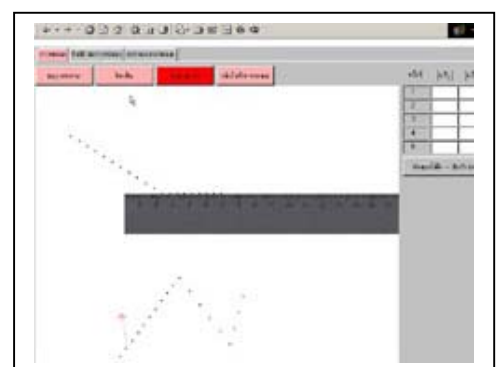
1.2 ท่อสั่นพ้อง (Resonance Tube) เพื่อวัดอัตราเร็ว

ของเสียงในอากาศในท่อ โดยวิธีกระตุ้นด้วยส้อมเสียง ที่ทราบค่าความถี่ ทำให้อากาศในท่อสั่นพ้องหรือเกิดการพ้องกันระหว่างการสั่นของลำอากาศในท่อกับการสั่นของส้อมเสียง นักเรียนจะได้ทดลองโดยเคาะส้อมเสียงให้สั่นแล้วจ่อที่เหนือปากท่อที่บรรจุน้ำไว้ ขณะที่ปรับความยาวของลำอากาศโดยการปรับระดับน้ำในท่อ นักเรียนต้องวัดตำแหน่งของระดับน้ำเมื่อมีการสั่นพ้องโดยสังเกตจากเสียงเหมือนที่ต้องปฏิบัติในห้องทดลองจริง เสร็จแล้วบันทึกผลที่วัดได้ วิเคราะห์และรายงานค่าอัตราเร็วของเสียงในอากาศในท่อจากทฤษฎีการสั่นพ้อง ขั้นตอนที่ทำและผลที่รายงานจะถูกประเมิน

1.3 การชนในสองมิติ (Collisions in Two Dimension) เพื่อ

วัดมวลของวัตถุต่าง ๆ โดยเปรียบเทียบกับมวลของวัตถุมาตรฐาน นักเรียนทดลองจัดให้วัตถุที่ต้องการจะวัดมวลกับวัตถุมาตรฐานบนโต๊ะกลม จัดให้มีการบันทึกภาพวิดีโอของการชนแล้วนำภาพมาวิเคราะห์วัดการกระจัดของวัตถุทั้งสองทั้งก่อนชนและหลังชน โดยนักเรียนต้องลงมือวัดเองจากภาพที่ได้ เปรียบเทียบ สังเกตและวิเคราะห์ความเร็วที่เปลี่ยนไปของวัตถุทั้งสองสำหรับการชนในลักษณะต่าง ๆ เสร็จแล้วคำนวณและรายงานมวลของวัตถุว่าเป็นกี่เท่าของวัตถุมาตรฐาน ขั้นตอนที่ทำและผลที่รายงานจะถูกประเมินเช่นเดียวกับปฏิบัติการอื่น

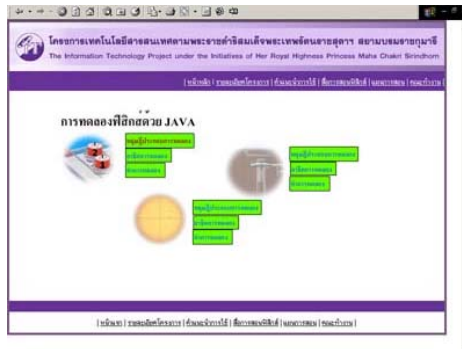
Virtual lab ทั้งสามนี้ใช้ภาษา Java ในการเขียนโปรแกรม เนื่องจากเป็นภาษาแบบ object oriented เขียนง่ายและมีศักยภาพสูง โปรแกรมที่เขียนขึ้นโดยใช้ Java สามารถใช้งานได้ทุก platform โดยไม่ต้องดัดแปลงเขียนใหม่ นอกจากนี้ Java สามารถสื่อสารกับสื่อต่างๆ ได้หลายชนิด เช่น ข้อความ กราฟฟิก ภาพเคลื่อนไหวและเสียง ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องใช้ในการสร้าง Virtual lab ทางฟิสิกส์

คำแนะนำในการใช้สื่อ “การทดลองฟิสิกส์ด้วย JAVA”

สื่อการสอน “การทดลองฟิสิกส์ด้วย JAVA จะประกอบด้วย 3 เมนูหลักคือ

- ทฤษฎีประกอบการทดลอง
- สาริตถการทดลอง
- ทำการทดลอง

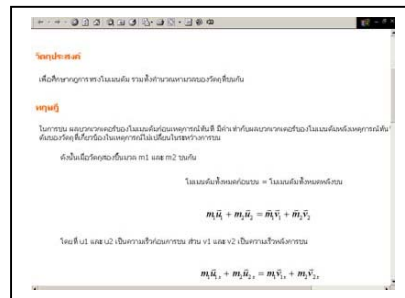

โดยมีขั้นตอนการใช้ดังนี้

1. เลือกเมนู “ทฤษฎีประกอบการทดลอง” เพื่ออ่านทฤษฎีให้เข้าใจก่อน ซึ่งจะมีทฤษฎีและวิธีทำการทดลอง

(1)

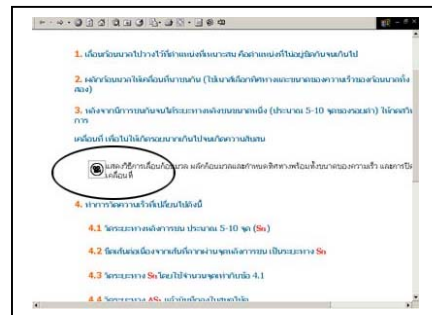

2. เลือกเมนู “สาริตถการทดลอง” เพื่อศึกษาขั้นตอนและวิธีทำการทดลองในเครื่องคอมพิวเตอร์

โดยในแต่ละขั้นตอนจะมีสัญลักษณ์ ให้ click เพื่อชม VDO แสดงการสาธิตวิธีทำการทดลอง

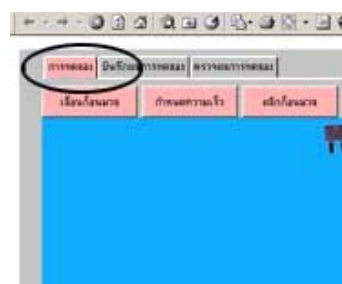
(2)

3. เลือกเมนู “ทำการทดลอง” เพื่อทำการทดลองตามขั้นตอนที่ได้ดูจากการสาธิต

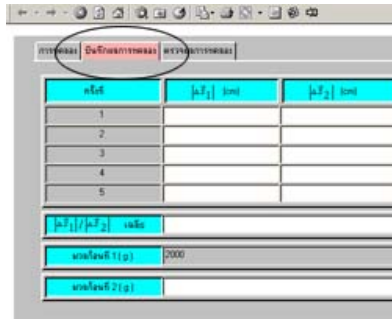

(3)

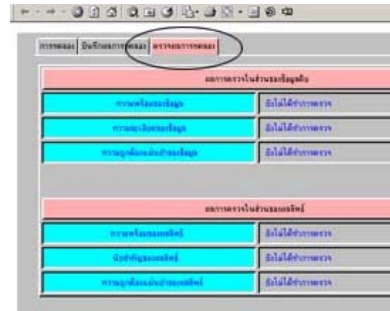

4. พร้อมบันทึกผลการทดลองใน Tab “บันทึกผลการทดลอง”
5. การบันทึกผลนั้นจะต้องคำนึงถึงนัยสำคัญของตัวเลขด้วย เมื่อทำการทดลองเสร็จแล้วให้ตรวจผลการทดลองใน Tab “ตรวจผลการทดลอง”

(4)

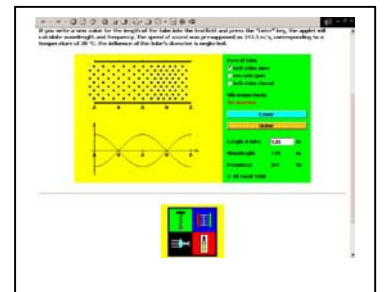
(5)

5.2 รวบรวมสื่อการสอนฟิสิกส์ที่น่าสนใจ

คณะทำงานได้รวบรวมสื่อการสอนที่น่าสนใจเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาฟิสิกส์ที่มีเผยแพร่ผ่านทางอินเทอร์เน็ต โดยนำมาจัดแบ่งเป็นหมวดหมู่เพื่อให้ง่ายต่อการศึกษาค้นคว้าและเป็นสื่อเสริมการเรียนรู้ให้แก่นักเรียน ซึ่งสิ่งต่างๆ เหล่านี้จะช่วยฝึกให้นักเรียนมีทักษะ ความรู้ความชำนาญในหลายๆ ด้าน นอกจากนี้ ยังเป็นแหล่งข้อมูลที่เป็นประโยชน์กับครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาฟิสิกส์ของโรงเรียนต่างๆ อีกด้วย ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ

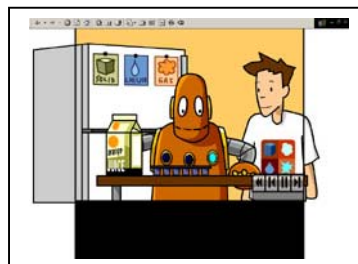
1. การจำลองทางฟิสิกส์ด้วย JAVA แบ่งออกเป็น 6 หมวดหมู่ คือ

- 1.1 ฟิสิกส์ยุคใหม่
- 1.2 ไฟฟ้าและวงจรไฟฟ้า
- 1.3 อุณหพลศาสตร์
- 1.4 ทศนศาสตร์
- 1.5 กลศาสตร์
- 1.6 คลื่น

2. สนุกกับการ์ตูนฟิสิกส์ด้วย Flash Animation ประกอบด้วยเนื้อหาความรู้หลายเรื่องด้วยกัน ได้แก่

- 2.1 กระบวนการทางวิทยาศาสตร์
  - 2.2 ค่า pH
  - 2.3 คริสตัล
  - 2.4 คลื่น
  - 2.5 ความร้อน
  - 2.6 เครื่องพิมพ์
  - 2.7 ตารางธาตุ
  - 2.8 ทฤษฎีสัมพันธภาพ
- เป็นต้น

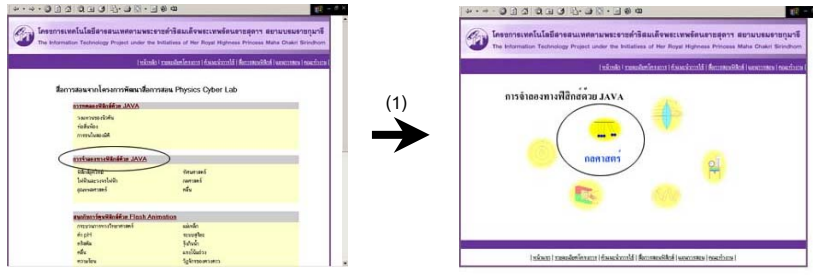

คำแนะนำในการใช้สื่อ “การทดลองทางฟิสิกส์ด้วย JAVA และสื่อการ์ตูนฟิสิกส์ Flash Animation”

มีขั้นตอนดังนี้

1. Click เลือกสื่อที่ต้องการเพื่อเข้าสู่หน้าหมวดหมู่ที่ได้แบ่งเนื้อหาแต่ละเรื่องไว้

2. Click เลือกหัวข้อเรื่องที่ต้องการเพื่อเปิดสื่อการสอนฟิสิกส์

